

Høringsbrev – begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustrien

Vår ref.: 20/17

Dato: 13.01.21

Med hjemmel i lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. sender Tariffnemnda med dette utkast til forskrift om fortsatt delvis allmenngjøring av Overenskomst for Fiskeindustribedrifter mellom NHO og Sjømat Norge på den ene side og LO og Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund (NNN) på den annen side på høring.

I henhold til allmenngjøringsloven § 7 annet punktum opphører vedtak om allmenngjøring å gjelde dersom partene i tariffavtalen ikke har fremsatt krav om nytt vedtak innen en måned etter at tariffavtalen er avløst av en ny avtale. Overenskomst for Fiskeindustribedrifter 2018-2020 ble avløst av ny avtale den 27. november 2020 etter at partenes forslag ble godkjent ved uravstemning. I brev 18. desember 2020 fremmet LO krav om fortsatt delvis allmenngjøring av overenskomsten for perioden 2020-2022. Dette innebærer at eksisterende allmenngjøringsforskrift gjelder med de satser som fremgår av forskriften frem til Tariffnemnda treffer nytt vedtak, jf. allmenngjøringsloven § 7.

Begjæringen om allmenngjøring

LO viser i sin begjæring til at Overenskomst for Fiskeindustribedrifter trådte i kraft 1. februar 2015 og at de samme forholdene som lå til grunn for den opprinnelige begjæringen fortsatt gjør seg gjeldende. LO anfører at dette både gjelder innslaget av utenlandsk arbeidskraft innen næringen og at mange av disse får eller står i fare for å få betydelig dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det norske arbeidstakere mottar for tilsvarende arbeid.

LO viser til et notat utarbeidet av Arbeidstilsynet som gjennomgår tilsyn med virksomhetenes etterlevelse av allmenngjøringen innen fiskeindustribedrifter. Notatet viser at det i perioden 2018 til oktober 2020 ble gjennomført 49 tilsyn. Det ble registrert brudd på reglene for lønn i 20 prosent av tilsynene.

LO viser i sin begjæring til et notat datert 19. oktober 2020 fra Fafo v/Bård Jordfald, hvor de har utarbeidet en analyse av den lønsmessig fordeling innenfor allmenngjorte områder.

Analysen er basert på SSB sin lønnsstatistikk som ble samlet inn i september 2018. Det fremgår her at det er registrert 7.100 lønnsforhold for industrioperatører og ufaglærte yrker, hvorav 2.200 av disse hadde Norge som fødeland. 69 prosent av de registrerte lønnstakerne hadde dermed utenlandsk bakgrunn. Videre fremgår det at andel arbeidstakere som lønnes dårligere enn den laveste allmenngjorte minstesatsen pr 1. juni 2017 på kr 176,70 er nokså lik hva gjelder innenlandsk og utenlandsk arbeidskraft fra EU Øst (hhv 7 og 6 prosent), samtidig som utenlandsk arbeidskraft utenfor EØS skiller seg markant ut (13 prosent).

Langt større differanser mellom innenlandsk og utenlandsk arbeidskraft vil man se i forhold til arbeidstakere som hadde en timelønn fra kr 177 til kr 203 (minstesats + 15 prosent).

LO anfører at dersom det allmenngjorte lønngulvet fjernes, vil det være høy risiko for at lønninger og andre tillegg, som i dag er regulert gjennom forskriften, synker langt under tariffmessige standarder. Videre anfører LO at dette ikke bare vil medføre økt sosial dumping, men også gi svært uheldige virkninger for tariffbundne virksomheter som vil få en betydelig økning i lavlønnskonkurransen fra ikke tariffbundne bedrifter.

LO fremholder at Arbeidstilsynets tilsynsstatistikk dokumenterer at det foregår omfattende brudd også på dagens forskrift, noe som underbygger det store potensialet for sosial dumping i bransjen.

LO legger i begjæringen til grunn at det fortsatt vil være behov for allmenngjøring som et nødvendig tiltak for å oppnå likeverdige lønns- og arbeidsvilkår mellom innenlandsk og utenlandsk arbeidskraft innenfor næringen. LO ber Tariffnemnda om å fatte vedtak overensstemmende med følgende påstand:

Forskrift av 12.10.18 nr. 1702 om allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter videreføres med reviderte satser iht. Overenskomst for Fiskeindustribedrifter 2020-2022.

Overenskomst for Fiskeindustribedrifter for perioden 01.05.20 til 30.04.22 har blant annet følgende reviderte satser:

For faglærte: kr. 201,30

For ufaglærte: kr. 189,30

Tariffnemndas merknader

Tariffnemnda vil presisere at den ikke har tatt stilling til om vilkårene for fortsatt allmenngjøring foreligger i denne saken. Nemnda har likevel besluttet å sende utkast til forskrift om allmenngjøring av Overenskomst for Fiskeindustribedrifter, på høring i tråd med LOs begjæring. Begjæringen og høringsuttalelsene vil deretter danne grunnlag for Tariffnemndas vedtak i saken.

Høring

Tariffnemnda ber om at høringssaken blir forelagt underliggende etater, medlemsorganisasjoner og andre som kan ha interesse av å avgi høringsuttalelse.

Frist for å sende inn hørings svar er 26. februar 2021.

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til Tariffnemnda. Svar på høringen merkes med ref. nr. 20/17 og sendes på e-post til post@nemndene.no eller per post til:

Tariffnemnda
Postboks 4720 Torgard
7468 Trondheim

Med hilsen

Lucy Terese Smith Ulseth
Tariffnemndas leder